

การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น

Cub basic unit leader training course

สมบัติ เดชบำรุง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น 3) เพื่อศึกษาระดับทักษะของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น 4) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติระดับความรู้และทักษะของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 140 คน จากผู้ผ่านการฝึกอบรมซึ่งเป็นประชากร จำนวน 220 คน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้และทักษะของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความรู้ของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับความรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความรู้เรื่องการวางแผนกำหนดการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาเรื่องหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง และต่ำสุดเรื่องการบริหารงานในกองลูกเสือสำรอง
2. ระดับทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาเรื่องการประชุมรอบเสาธงใหญ่ตอนเช้าและต่ำสุดเรื่องพิธีการของลูกเสือสำรอง
3. แนวปฏิบัติในระดับความรู้และทักษะของการฝึกอบรมลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร มีดังนี้ 1) ภาควิชาทางลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร 2) ภาควิชาทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติบางส่วนในมหาวิทยาลัย 3) นักศึกษาที่เรียนภาควิชาความรู้และฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน 4) ควรมีการวัดผลประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย และ 5) ต้องมีการผ่านการฝึกอบรมในค่ายลูกเสือเพื่อรับวุฒิปัต

*อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were to 1) Study knowledge level of cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University 2) Study skill level of cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University 3) practical guideline knowledge and skill for cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University. The samples of this research were 140 undergraduate students in the third year, majoring in early childhood program at Faculty of Education in Bangkokthonburi University, and were retrieved from the population of 220 students who passed training attendance. The respondents also included with interview of 9 expertises. The instrument was a questionnaire based on cub basic unit leader training. The data collection has been carried out by the researcher as well as the data analysis was performed by the computer program package. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of the research revealed that:-

1. The knowledge level of cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University was at high level as a whole. When considering with individual aspect, it was found that planning of training course was at the highest level while the curriculum and special subject was at respective level,, and Administration scout group was at the lowest level.
2. The skill level of cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University was at high level as a whole. When considering with individual aspect, it was found that scout disipline and formation was at the highest level while scout trop meeting was at respective level, and scout formality was at the lowest level.
3. The practical guideline knowledge and skill for cub basic unit leader training course of Bangkokthonburi University revealed as follows; 1) Student should learn the scout knowledge on weekly basis. 2) Practice in scouting should be performed partially in the university site. 3) Student in both knowledge course and practice course should wear formal uniform. 4) Measurement and evaluation in knowledge course and practice course should be implemented. 5) Student should have passed training course in the scout camp for official certification.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันขบวนการลูกเสือนับว่าเป็นขบวนการทางการศึกษาฝ่ายหนึ่งของเยาวชน เพราะเป็นขบวนการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลทางด้านสมอง เพื่อให้เด็กมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด พัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อให้มีร่างกายเจริญเติบโต เพียบพร้อมด้วยสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และพัฒนาทางด้านจิตใจ ให้เป็นผู้มีศีลธรรม คิดและทำในสิ่งที่ดี ทั้งนี้เพื่อความเป็นพลเมืองดีต่อไปเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การลูกเสือเปิดโอกาสให้เด็กทุกเพศ ทุกวัยและทุกฐานะมาร่วมในขบวนการด้วยการสมัครใจ ด้วยจิตใจที่เป็นอิสระเสรี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งอุดมการณ์นี้ได้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์ หลักการและวิธีการซึ่ง Robert Stephenson Smyth Baden-Powell ผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้วางไว้เมื่อ 100 กว่าปีที่ผ่านมามี ขบวนการลูกเสือเป็นขบวนการที่มั่นคง (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.2555:15) เพราะการลูกเสือ มีจุดประสงค์ร่วมกันจุดประสงค์ของขบวนการลูกเสือ เป็นเหตุผลและหลักสำคัญและความมั่นคงของตนเอง นั่นคือเพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพของเยาวชนเป็นรายบุคคล เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนาย่างสมบูรณ์ซึ่งร่างกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นรอบข้าง ในฐานะเป็นสมาชิก อยู่ในสังคมท้องถิ่นชุมชนในชาติ และในสังคมนานาชาติ ด้วย แต่ละประเทศได้เขียนวัตถุประสงค์แตกต่างกันไปตามความนิยมของประเทศของตน แต่ไม่หนีไปจากหลักการที่ได้กล่าวมา สำหรับประเทศไทย ได้กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนา ลูกเสือไว้ดังนี้คือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาตามอุดมการณ์ประกอบด้วย พัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม

การสร้างค่านิยม และเจตคติ พัฒนาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล สัมพันธ์ภาพทางสังคม สัมพันธ์ภาพต่อชุมชน และพัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาต่าง ๆ เหล่านี้ ใช้กิจกรรมเป็นสื่อ และกิจกรรมมีใจมุ่งฝึกทักษะเป็นรายบุคคลอย่างเดี่ยว แต่กิจกรรมนั้นมุ่งไปสู่ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่เป็นกิจกรรมด้านที่บริการให้เด็กเกิดทักษะ โดยทำงานเป็นกลุ่ม เป็นหมู่ มีการวางแผนงาน โดยผู้ใหญ่ร่วมจัดทำกับเด็ก ทั้งนี้ให้สนองเจตนารมณ์และความต้องการของเยาวชนเอง มีหลักการอันเดียวกันกิจการลูกเสือทั่วโลก จะยึดหลักเดียวกันอันเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกันหลักการสำคัญๆ ประกอบด้วย นับถือ ศาสนา มีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติของตน มีความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องลูกเสือทั่วโลก บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น ยอมรับและปฏิบัติตาม คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีความเป็นอิสระต่อ อิทธิพลทางการเมือง มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรมโดยอาศัย ระบบหมู่ ระบบกลุ่ม การทดสอบเป็นขั้นๆ เครื่องหมายวิชาพิเศษ กิจกรรมกลางแจ้ง และมีวิธีการในแนวเดียวกันวิธีการคือ กุศโลบายสำคัญ ในการฝึกอบรมลูกเสือไปสู่จุดหมายหรืออุดมการณ์ที่วางไว้ วิธีการนั้นให้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของเด็ก ประกอบด้วย ให้เรียนรู้ด้วยการกระทำ ใช้วิธีการฝึกอบรมด้วยหมู่เล็กๆ ยึดคำปฏิญาณและกฎเป็นหลักประจำใจและใช้ในชีวิตรประจำวัน มีรูปแบบเฉพาะ มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น จัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้าท้าทายและดึงดูดใจ มีความสนุก ในการฝึกอบรม เช่น มีการเล่นเกม ร้องเพลง ชุมนุมรอบกองไฟ เล่นกีฬา เป็นต้น ส่งเสริมเรื่องเครื่องหมายวิชาพิเศษ และมุ่งเน้นกิจกรรมกลางแจ้งเป็นหลักในการฝึกอบรม (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.2555:16-17) และการที่คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบต่อ ช่วยสร้างสรรค์ สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุข

และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังนี้คือ ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเองให้ เชื่อสัจยสุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้รู้จักทำการ ฝีมือ และฝึกฝนให้ทำการกิจการต่างๆ ตามความเหมาะสม และให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้อง กับลัทธิการเมือง โดยชนวนการเยาวชนมีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็น พลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็น ไปตามความมุ่งประสงค์ หลักการ และวิธีการ ซึ่งผู้ให้ กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้โดยองค์ประกอบสำคัญ ของการลูกเสือประกอบด้วยลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีจุดหมายหรืออุดมการณ์กิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรม กลางแจ้ง และการบริหารงานพลเมืองดีในทัศนะ ของการลูกเสือคือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีเกียรติเชื่อถือได้มีระเบียบวินัย สามารถ บังคับใจตนเองได้ สามารถพึ่งตนเองได้ เต็มใจ และสามารถช่วยเหลือชุมชนและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น ได้ทุกเมื่อประโยชน์ของการลูกเสือคือ เป็นการศึกษา นอกแบบ (Non Formal Education) ช่วยเสริมการ ศึกษาในโรงเรียน ในด้านความประพฤติ นิสัยใจคอ สติ ปัญญา ความมีระเบียบวินัยสุขภาพและพลัง การฝีมือ และทักษะ หน้าที่พลเมืองและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ผู้อื่น และเด็กได้อะไรจากการเป็นลูกเสือคือ ได้ผจญภัย (Adventure) มีมิตรมากขึ้น (Friendship) มีชีวิตโลดแล่น ในกลางแจ้ง (Out Door Life) มีความสนุก (Enjoyment) และได้ ได้รับความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) และท้ายที่สุดกิจกรรมลูกเสือต้องการคือ ต้องการเยาวชน มาสมัครเป็นลูกเสือมากขึ้น (พลเมืองดีมีคุณภาพจะ มากขึ้น) ต้องการผู้บังคับบัญชาที่มีสมรรถภาพ ในการฝึกอบรม และต้องการเงินเพียงพอเพื่อนำมาใช้ ในการฝึกอบรมและบริหารกิจการลูกเสือ (สำนักงาน ลูกเสือแห่งชาติ.2555:18-21)

ปัญหาของการวิจัยโรงเรียนทั่วประเทศที่

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาส่วนท้องถิ่น เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกำหนดให้ นักเรียนได้เรียนสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วยกิจกรรมลูก เสือ-ยุวกาชาด กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และชุมนุมหรือชมรม โดยเฉพาะกิจกรรม ลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจาก กิจกรรมลูกเสือครูผู้สอนสามารถนำกระบวนการของ ลูกเสือไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ ถึงแม้ว่าโรงเรียน ทั่วประเทศในแต่ละสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนท้องถิ่นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนได้เรียนสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด กิจกรรม เน้นแนว และกิจกรรมนักเรียน เนื่องจากกิจกรรมลูก เสือสามารถนำกระบวนการของลูกเสือไปบูรณาการ ในกลุ่มสาระอื่นๆได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ยอมรับกัน ในเรื่องการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมา เป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ปัญหาจากการที่ผู้บริหาร ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนลูกเสือใน สถานศึกษาจึงทำให้กิจการลูกเสือไม่เจริญก้าวหน้า อันเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้คือ 1) ผู้บริหารระดับสูง ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ค่อยให้ ความสำคัญกับกิจการลูกเสือในสถานศึกษามากนัก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความเข้าใจในรายงาน ลูกเสือในสถานศึกษาเนื่องจากไม่เคยเป็นผู้นำในกิจกรรม ลูกเสือของสถานศึกษา 3) ครูในสถานศึกษาไม่ค่อย มีความรู้เกี่ยวกับงานลูกเสือในสถานศึกษาเนื่อง จากเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือเป็นมีวิธีการที่ยุ่งยาก ในการเรียนการสอน(กอง วิสุทธธรรมณ2549:84) จากข้อมูล

ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยพบว่า งานลูกเสือในสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญน้อย จึงทำให้งานลูกเสือไม่สามารถขับเคลื่อนไปทิศทางเดียวกันและเจริญก้าวหน้า ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามความต้องการของครูผู้สอนลูกเสือทั่วประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น
2. เพื่อศึกษาระดับทักษะของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น
3. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น มีความรู้ อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น มีทักษะ อยู่ในระดับมาก
4. แนวปฏิบัติการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น มีแนวปฏิบัติที่หลากหลาย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรคือนักศึกษาศาสาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 220 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองขั้นความรู้เบื้องต้น รุ่นที่ 1-3 ณ ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี

แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

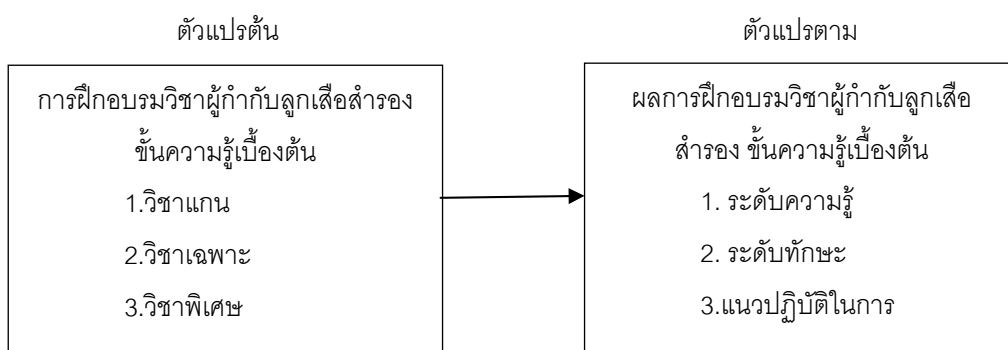
แนวการฝึกอบรมผู้ใหญ่ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) การฝึกอบรมผู้ใหญ่ที่จะไปทำหน้าที่

ผู้กำกับลูกเสือทั้ง 4 ประเภท ดังนี้ 1.1) ขั้นความรู้ทั่วไป General Information Course 1.2) วิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น Cub Basic Unit Leader Training Course (C.B.T.C.) ได้ Gilwell Woggle วิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้ขั้นสูง Cub Advanced Unit Leader Training Course (C.A.T.C.) ได้รับ Wood Badge 2 ท่อน (C.W.B.) 1.3) วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้น Scout Basic Unit Leader Training Course (S.B.T.C.) ได้ Gilwell Woggle วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ ขั้นความรู้ขั้นสูง Scout Advanced Unit Leader Training Course (S.A.T.C.) ได้รับ Wood Badge 2 ท่อน (S.W.B.) 1.4) วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น Senior Basic Unit Leader Training Course (S.S.B.T.C.) ได้ Gilwell Woggle วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้ขั้นสูง Senior Advanced Unit Leader Training Course (S.S.A.T.C.) ได้รับ Wood Badge 2 ท่อน (S.S.W.B.) 1.5) วิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้น Rover Basic Unit Leader Training Course (R.B.T.C.) ได้ Gilwell Woggle วิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขั้นความรู้ขั้นสูง Rover Advanced Unit Leader Training Course (R.A.T.C.) ได้รับ Wood Badge 2 ท่อน (R.W.B.) 1.6) ขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ Assistant Leader Trainers Course (A.L.T.C.) ได้รับ Wood Badge 3 ท่อน (A.L.T.) 1.7) ขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ Leader Trainers Course (L.T.C.) ได้รับ Wood Badge 4 ท่อน (L.T.) 2) การฝึกอบรมผู้ใหญ่ที่เป็นผู้นำในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ Adult Leader Training Course ได้รับ Gilwell woggle Wood Badge 2 ท่อน (W.B.) (ต้องทำผลงานและผ่านการสัมภาษณ์แผนการตรวจกอง) (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.2550:23)

ขอบวนการลูกเสือ คือขอบวนการเยาวชน มีจุดประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชน

ให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักการ และมีวิธี ซึ่งผู้ให้ กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. 2555:18)การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น เนื้อหาวิชาประกอบด้วย วิชาแกนวิชา เฉพาะ และวิชาเลือก จัดขึ้นเพื่อให้เป็นการต่อเนื่องจาก การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้ทั่วไป เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจว่า

กิจการลูกเสือสำรองจะสนองตอบความต้องการของ ลูกเสือในช่วงอายุ 8-11 ปี และช่วยให้ผู้กำกับลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้ถูก ต้อง ฉะนั้นผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น มีความรู้ ทักษะ และ แนวปฏิบัติใน การฝึกอบรมต่อไป(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.2550:1) ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังแสดงเป็นภาพ ที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

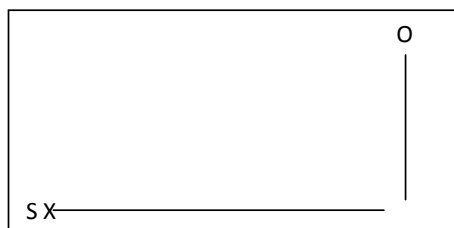
ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนด ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและ การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล และผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งมีแผนแบบการวิจัยใน ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (The One-Shot, Non-Experimental Case Study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (Diagram) ได้ดังนี้

- S หมายถึง ประชากร
- X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
- O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครที่ผ่านการฝึกอบรม รุ่นที่ 1 จำนวน 80 คน รุ่นที่ 2 จำนวน 70 คน รุ่นที่ 3 จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified) คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน ซึ่งใช้การประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของมอร์แกน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามรุ่นที่เข้ารับการฝึกอบรม รุ่นที่ 1 จำนวน 80 คน รุ่นที่ 2 จำนวน 70 คน รุ่นที่ 3 จำนวน 70 คน และเทียบสัดส่วนของแต่ละกลุ่มจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีการจับสลากรายชื่อของแต่ละรุ่น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ในกลุ่มวิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาเลือก
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลของระดับความรู้ระดับทักษะ และแนวปฏิบัติ ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. แบบสอบถามระดับความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น
2. สร้างแบบสอบถามจากข้อบ่งชี้ของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรการฝึกอบรม
3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบมีโครงสร้างตามหลักสูตรการฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรม ได้แบบสอบถามคืนกลับมา 140 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ระดับความรู้ของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับความรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความรู้เรื่องการวางแผนกำหนดการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาเรื่องหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง และต่ำสุดเรื่องการบริหารงานในกองลูกเสือสำรอง

2. ระดับทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับทักษะเรื่องวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาเรื่องการประชุมรอบเสาธงใหญ่ตอนเช้าและต่ำสุดเรื่องพิธีการของลูกเสือสำรอง

3. แนวปฏิบัติในการฝึกอบรมลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร มีแนวทางที่หลากหลายดังนี้

3.1 ภาควิชาความรู้ทางลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร

3.2 ภาคปฏิบัติทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติบางส่วนในมหาวิทยาลัย

3.3 นักศึกษาที่เรียนภาคความรู้และฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน

3.4 ควรมีการวัดผลประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย

3.5 ต้องมีการผ่านการฝึกอบรมในค่ายลูกเสือเพื่อรับวุฒิบัตร

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความรู้ของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าระดับความรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการวางแผนกำหนดการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากวิชาการวางแผนกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือสำรอง เป็นวิชาที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องนำไปใช้ในการวางแผนในการเรียนการสอนจริงๆ ในโรงเรียนตามหลักสูตรที่ฝึกอบรมมา และในขณะที่เข้ารับการฝึกอบรมวิชานี้ใช้เวลามากในภาคความรู้ในการเขียนแผน การจัดการเรียนการสอนและเมื่อแต่ละกลุ่มเขียนเสร็จแล้วต้องนำแผนที่เขียนลงสู่ภาคปฏิบัติและมีการประเมินเพื่อรับการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไปก่อนที่เสร็จสิ้นการฝึกอบรม กระบวนการดังกล่าวจึงทำให้ค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามในวิชานี้อยู่ในระดับที่สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของธวัชชัย อินทรโสภะ (2559: 55) เรื่องการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ เดชบำรุง (2556:314) วิจัยเรื่อง

ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูกิจการลูกเสือไทย ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบเรื่องทักษะทางลูกเสือประกอบด้วยความรู้ทางลูกเสือทุกประเภท ตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านทักษะทางลูกเสือ ครูผู้สอนลูกเสือต้องวางแผนกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือแต่ละประเภทได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. ผลการศึกษาระดับทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าระดับทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากวิชาวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นวิชาที่ต้องฝึกทุกวันของการฝึกอบรม เพราะวิชานี้เริ่มตั้งแต่การแต่งเครื่องแบบลูกเสือและการเข้าแถวในรูปแบบต่างๆ การทบทวนจึงต้องมีขึ้นทุกวัน ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำไปใช้ในเรื่องของระบบหมู่ในขณะที่มีการเรียนการสอนในค่ายฝึกอบรมตลอดเวลา ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงเกิดทักษะจากการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ทำให้ค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานงานวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550:97) เรื่อง การจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาลูกเสือที่มีประสิทธิภาพ ในค่ายลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดสำหรับลูกเสือในค่ายลูกเสือมีความเหมาะสมทั้งด้านความรู้และทักษะอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ทั้งในทัศนะของผู้กำกับลูกเสือ และในทัศนะของลูกเสือ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ เดชบำรุง (2556:314) วิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การฟื้นฟูกิจการลูกเสือไทย ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบเรื่องทักษะทางลูกเสือประกอบด้วยความรู้ทางลูกเสือทุกประเภท ตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านทักษะทางลูกเสือครูผู้สอนลูกเสือต้องมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมเพื่อความก้าวหน้าในแต่ละขั้นของลูกเสือแต่ละประเภทเพื่อรับเครื่องหมายที่สูงขึ้น

3. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติภาคความรู้ และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และแนวทางปฏิบัติภาคความรู้ และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พบว่ามีแนวทางการปฏิบัติในการฝึกอบรม ดังนี้ 1) การฝึกอบรมภาคความรู้ทางลูกเสือ ควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร 2) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติ บางส่วนลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ ตามหลักสูตร 3) นักศึกษาที่เรียนภาคความรู้และ ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน 4) ควรมีการวัดผลประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาค ปฏิบัติในมหาวิทยาลัย 5) ต้องมีการผ่านการฝึกอบรม ในค่ายลูกเสือเพื่อรวบรวมนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหลักการ ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2555: 12) กำหนด แนวการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและการ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้ เบื้องต้นเพิ่มเติม ขั้นความรู้ทั่วไป และขั้นความรู้ขั้นสูง โดยมีจุดประสงค์ร่วมกันยึดหลักการอันเดียวกันและแนว การฝึกอบรมใช้วิธีเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัย ของสมใจ แท้บริสุทธิกุล (2558: 55) เรื่องการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ได้เสนอ แนวทางการฝึกอบรมด้านความรู้สามารถฝึกอบรมได้ ทั้งในสถานที่ค่ายลูกเสือคราวหรือในสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวินัยอินทรโสภณ (2559: 50) เรื่องการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ได้เสนอแนวทางการฝึกอบรมด้าน ทักษะควรใช้ค่ายลูกเสือที่มีความพร้อมในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยด้านความรู้ของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น เรื่องการบริหารงานในกองลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย อาจารย์นิเทศก์การสอนควรนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาที่นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติการสอน เรียนรู้เพิ่มเติมจากผู้กำกับกองลูกเสือสำรองในโรงเรียนนั้น

2. ผลการวิจัยด้านทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น เรื่องพิธีการของลูกเสือสำรอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย อาจารย์นิเทศก์การสอนควรนำเสนอรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาที่นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติการสอน เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมจากครูผู้สอนลูกเสือสำรองในโรงเรียนนั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาวิชาผู้กำกับลูกเสือประเภทสามัญและวิสามัญ ที่จัดการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นจากผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือที่นำความรู้และทักษะทางลูกเสือไปใช้ในโรงเรียนที่ฝึกปฏิบัติงานหรือฝึกสอน

เอกสารอ้างอิง

- กอง วิสุทธธรรมณ. (2531). **อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ. วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เทพนิมิตการพิมพ์.**
- นิคม อินทโรสภา. (2558). **รายงานการวิจัยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นความรู้เบื้องต้น** กาญจนบุรี : ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี.
- ณัฐพงศ์ ปะนาสังข์. (2553). **การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ผจญ ชาญรอบรู้. (2552). **การพัฒนาการดำเนินงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนบ้านธาตุสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษaxonแก่นเขต 5 อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชนิย์ อินทโรสภา. (2559). **รายงานการวิจัยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นความรู้เบื้องต้น.** กาญจนบุรี : ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี.
- วาสนา เจริญเปียน. (2553). “การศึกษาการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตจังหวัดราชบุรี”. **ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย** 7(1): 196.
- สมใจ แท้บริสุทธิ์กุล.(2558). **รายงานการวิจัยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น.**กาญจนบุรี : ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี.
- สมบัติ เดชบำรุง. (2556). **ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูกิจการลูกเสือไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรปรีชาญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **รายงานการวิจัยการจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาลูกเสือ ที่มีประสิทธิภาพในค่ายลูกเสือ.** กรุงเทพฯ : สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับคณะวิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2555). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2550). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2550). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้ขั้นสูง** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Best,John W. (1970).**Research in Education.** New York: Prentice,Inc.
- Combach, Lee J.(1978). **Essentials of psychological Testing.** 3nd ed. New York : Herper & Row Publishers.
- Krejcie,Robert V. and Daryle W. Morgan.(1983). “Determining Sample Size for Research Activities.” **Journal for Education and Psychological Measurement,** No.3.November 1970 :608.Prentice – Hall Inc.
- Likert,Rensis. (1961). **New Pattern of Management.** New York : McGraw-Hill.